

Z Odnowa wsi oraz zachowanie i
ochrona dziedzictwa kulturowego
jako element zrównoważonego
rozwoju obszarów wiejskich

Czym jest odnowa wsi-próba definicji?

- y** **Odnowa wsi jawi się jako proces gospodarczy, społeczny i polityczny o regionalnej skali.**
- y** **Odnosząc się do pełnego spektrum potrzeb człowieka oraz pełnego zakresu jego problemów związanych z zamieszkiwaniem na wsi, jest działaniem zintegrowanym i uniwersalnym, poszerzającym zakres pojęcia wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich.**

Czym jest odnowa wsi-próba definicji?

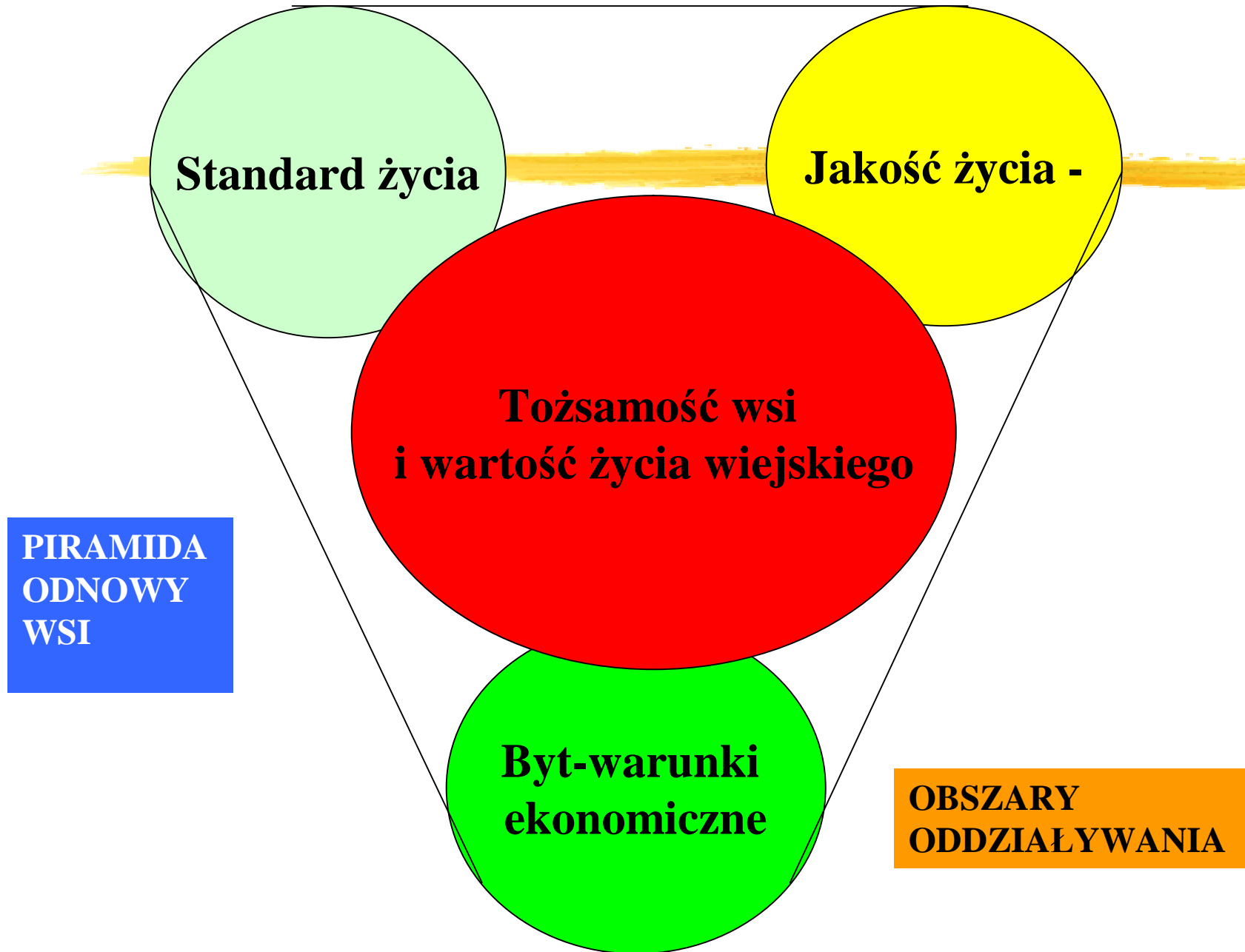

y W centrum pozostaje człowiek i pełnia jego życia na wsi, nie zaś kwestia ekonomicznej wydolności funkcji wsi

ü Odnowa wsi to proces kształtowania warunków życia ludzi na obszarach wiejskich, którego animatorem i podmiotem jest społeczność lokalna.

Cechy odnowy wsi

- **kompleksowość-rozwój jest efektem oddolnego określenia (z wykorzystaniem planowania strategicznego i przestrzennego) i realizowania całościowej wizji wsi, gdzie zasadą naczelną jest zachowanie jej tożsamości i przestrzennej integralności,**
- **wykorzystanie zaangażowania społeczności wiejskiej jako motoru przemian,**
- **wsparcie działań społeczności lokalnej przez gminę i region,**
- **szerokie wykorzystanie instytucji, specjalistycznego doradztwa i programów działających na rzecz wsi i rolnictwa.**

PIRAMIDA ODNOWY WSI (OBSZARY ODDZIAŁYWANIA)

- z Standard życia** - (warunki materialne, wszystko co jest kształtowane czynnikami materialnymi, np., infrastruktura techniczna i społeczna, mieszkania ich wyposażenie)
- z Jakość życia** - (warunki niematerialne, duchowe, wszystko to co wynika z pozamaterialnych potrzeb człowieka, społecznych, duchowych)
- z Byt-warunki ekonomiczne** - (możliwości zarobkowania, prowadzenie pozarolniczych działalności, wsparcie zewnętrzne i in.)
- z Tożsamość wsi i wartość życia wiejskiego** - (elementy, które pozwalają wyróżnić, rozpoznawać, wskazać na odrębność miejscowości, sołectwa, gmiony)

Zasady odnowy wsi – propozycja

W działaniach edukacyjnych towarzyszących wdrażaniu programu szczególnie duży nacisk położono na umiejętność organizowania się społeczności wiejskich.

Ujęto je w 5 podstawowych zasad dotyczących lidera i kierowanej przez niego grupy odnowy

Zasady odnowy wsi – propozycja

Zasada 1. Odnowę wsi zaczynam od siebie

- **rozumiem istotę zagadnienia,**
- **umiem ją wytłumaczyć,**
- **jestem przekonany o słuszności sprawy,**
- **działam z wewnętrznej motywacji,**
- **rezerwuję i planuję swój czas dla sprawy,**
- **przyjmuję odpowiedzialność,**
- **daję przykład.**

Zasady odnowy wsi - propozycja

Zasada 2. Odnowa wsi opiera się na wspólnym działaniu tworzymy grupę odnowy wsi i ustalamy naszego lidera,

wszyscy we wsi wiedzą, iż przystępujemy do odnowy wsi działamy jawnie, starając się o poszerzenie grupy osób zaangażowanych.

Zasady odnowy wsi – propozycja

Zasada 3. Odnowa wsi potrzebuje sojuszników

- do działań na rzecz odnowy wsi pozyskujemy sołtysa,**
- każda osoba ciesząca się autorytetem jest poinformowana o planach i otrzymuje propozycję współuczestnictwa,**
- współpracujemy z każdym formalnym reprezentantem wiejskiej społeczności,**
- przekonujemy gminę do naszych zamierzeń i zabiegamy o jej wsparcie.**

Zasady odnowy wsi - propozycja

Zasada 4. Odnowa wsi wymaga systematycznego działania

- **określamy kalendarz działania i trzymamy się go,**
- **ustalamy miejsce, tryb i metody pracy,**
- **wszystko, co ustalimy, zapisujemy,**
- **wszystko, co zrobiliśmy, dokumentujemy.**

Zasady odnowy wsi – propozycja

Zasada 5. Odnowa wsi opiera się na planie rozwoju i programie odnowy wsi

- **opracowujemy wizję naszej wsi i tworzymy dla jej osiągnięcia plan rozwoju i program odnowy wsi,**
- **zabiegamy o szerokie poparcie dla naszego planu rozwoju i programu odnowy wsi,**
- **określamy krótkoterminowy program odnowy wsi.**
- **Ustalamy hierarchię proponowanych przedsięwzięć.**

Zasady odnowy wsi - propozycja

Zasady powyższe ogniskują odpowiedzialność za przebieg odnowy na osobie lidera i członka grupy odnowy.

Prowadzi to do wzrostu motywacji uczestników odnowy i oparcia działania o ich system wartości.

z Dziękuję za uwagę